

Ur *Höstsonaten* av Ingmar Bergman

EVA

Därför att du aldrig lyssnar. Därför att du är en notorisk eskapist, därför att du är känslomässigt invalidiserad, därför att du egentligen avskyr mig och Helena, därför att du är hjälplöst instängd i dig själv, därför att du alltid är dig själv i vägen, därför att du burit mig i ditt kalla sköte och stött ut mig med vämjelse, därför att jag älskade dig, därför att du tyckte jag var äcklig och misslyckad och obegåvad. Och du lyckades skada mig för livet precis som du själv är skadad, allt det som är känsligt och ömtåligt gav du dig på, allt levande du kom åt försökte du kväva. Du talar om mitt hat. Ditt hat var inte mindre. Ditt hat är inte mindre. Jag var liten och formbar och kärleksfull. Du band mig, du hade behov av min kärlek, precis som du har behov av att alla andra människor också ska älska dig. Jag var skyddslöst utlämnad. Allt skedde ju i kärlekens namn, du sa hela tiden att du älskade mig och pappa och Helena. Och du behärskade kärlekens tonfall och gester. Människor som du - Människor som du är livsfarliga, ni borde spärras in och oskadliggöras.

Vi levde på dina villkor, på dina snålt tillmätta ynnestbevis. Vi trodde att livet skulle vara på det sättet, ett barn är alltid utelämnat, förstår inte, är hjälplöst. Kan inte förstå, vet inte, ingen säger något, där är beroendet, förödmjukelsen och så avståndet, den oöverstigliga muren, barnet ropar, ingen svarar, ingen kommer, fattar du inte?